

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 52C/197/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225062
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Roštárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2013:1212225062.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred sudkyňou JUDr. Alenou Roštárovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingová 4, Bratislava, proti odporcovi: SR -Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh z a m i e t a.

Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 21.09.2012, doručeným súdu dňa 27.09.2012, sa navrhovateľ domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože Okresný súd Bratislava II nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX dlžníkom (povinným) K. M., nar. XX.X.XXXX (súdny exekútor prideliť po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie registráciou exekučnej veci číslo EX 1293/2011) v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi 2143,62 eur z titulu majetkovej škody a 428,72 eur z titulu nemajetkovej ujmy.

Navrhovateľ svoj návrh na začatie konania odôvodnil tým, že navrhovateľ ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre pohľadávku navrhovateľa (oprávneného), ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX, dlžníkom (povinným) K. M., nar. XX.X.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 1293/2011. Súdny exekútor návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom predložil miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu, ktorým je Okresný súd Bratislava II a zároveň ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, spísanú súdnym exekútorom, prijal na ďalšie konanie, čím došlo podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2010 do 31.5.2011 k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, keďže exekučným titulom bolo vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Navrhovateľ uviedol, že rozhodnutie rozhodcovskej komisie, vo vzťahu ku ktorej nebola založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, je úplne iným právnym inštitútom ako rozsudok rozhodcovského súdu.

Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 19.8.2011 (konanie začalo 21.1.2011) a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 210 dní).

Navrhovateľ uviedol, že nesprávny úradný postup súdu, ktorý spočíval v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa. Navrhovateľ má za to, že keď všeobecný súd v pozícii exekučného súdu koná tak, že sám rozhoduje vo veci samej (len v závere konania z dôvodu absolútnej nemožnosti vydať zamietavé meritórne rozhodnutie sa obmedzí na využitie iného druhu rozhodnutia - uznesenia, ktorým odmietne vydať poverenie na vykonanie exekúcie, avšak s rovnakými účinkami pre veriteľa a dlžníka spočívajúcimi v zániku vykonania práva), uskutočňuje činnosť, ktorá by mu náležala len vtedy, ak by konal v pozícii meritórneho súdu odvodzujúceho svoju právomoc od ust. § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z (ďalej len "ZoRK"). Exekučný súd nie je súdom v zmysle ust. § 40 a nasl. ZoRK, nekoná o zrušení tuzemského rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa navrhovateľa, exekučný súd tým, že svojím nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej, vyššie označenej, zmluvy o úver. Na jednej strane tak existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty podľa § 41 ZoRK a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné zo strany žalobcu iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Takýto postup exekučného súdu je podľa navrhovateľa nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako tak neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Navrhovateľ viedol, že mu z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla majetková škoda 2143,62 eur predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Navrhovateľ si tiež uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 428,72 eur, t.j. 20% uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou), pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa navrhovateľa nesprávnym úradným postupom exekučného súdu došlo k zmareniu legitímneho očakávania žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Ako ďalšie dôvody na náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ uviedol neexistenciu akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov navrhovateľa, ako aj u jeho majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Navrhovateľ uviedol, že postup exekučného súdu zamedzil žalobcovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára, keď nemohol včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva. Navrhovateľ si uplatňuje primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že

nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu). Navrhovateľ poukázal na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn.: IV. ÚS 77/02, III. ÚS 120/2010, III. ÚS 271/05.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa písomne vyjadril podaním zo dňa 3.10.2013. Odporca nesúhlasil s návrhom a žiadal ho v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný. Podľa odporcu navrhovateľ podal zmätočné podanie, čo znamená, že neboli splnené procesné podmienky, aby súd vo veci mohol konať a rozhodnúť. V návrhu na začatie konania nie je uvedená spisová značka príslušného exekučného konania, ktoré je vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie veci a dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody, navrhovateľ nepriložil ani jeden relevantný dôkaz k návrhu a celú dôkaznú povinnosť prenáša na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Z návrhu nie je jasné ani titul nároku na náhradu škody, nie je zrejmé, či si navrhovateľ uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov priesťahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonnej lehote. Odporca neuviedol aké kroky podnikol na odstránenie neželaného stavu.

Odporca poukázal na to, že dňa 23.4.2012 mu boli doručené od navrhovateľa prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 bola súdu doručená žaloba vo vec, je zrejmé, že navrhovateľ ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Odporca má preto za to, že návrh bol uplatnený na súde predčasne. Odporca uviedol, že navrhovateľ neposkytol potrebnú súčinnosť na predbežné prerokovanie nároku navrhovateľa, čím zmaril možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, preto nárok navrhovateľa považuje odporca za predbežne neprerokovaný. Odporca poukázal na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, podľa ktorej samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky priesťahy v konaní, nakoľko skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na priesťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov. Podľa odporcu preto nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii priesťahov. Odporca vzniesol námietku premičania, podľa jeho názoru, lehota na rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie uplynula tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

Navrhovateľ nepreukázal vznik a ani výšku škody. Odporca uviedol, že navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené priesťahy a jej uplatnenie považoval odporca za účelové. Požadovať paušálne sumy za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Vznik a výšku skutočnej škody je navrhovateľ povinný preukázať dôkazmi, k čomu v tomto konaní nedošlo. Podľa odporcu navrhovateľ nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 660,- eur na základe nálezov Ústavného súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy Ústavný súd vychádza z významu sporu pre navrhovateľa, zo skutočností, či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu a zo skutočností, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ sťažnosť nebola podaná, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. Odporca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, podľa ktorého pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Navrhovateľ bližšie nekonkretizoval, v čom spočíval ním uvedený "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" navrhovateľa, a ako situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Odporca vzhľadom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360 a článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012 uviedol, že navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej

komisie, sudy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Nie je možné opomenúť, že v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie navrhovateľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považoval odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd vec prejednal podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľa a odporcu, ktorí sa na pojednávanie dňa 4.12.2013 nedostavili, hoci boli riadne predvolaní. Právny zástupca navrhovateľa, ani odporca svoju neúčast' ničím neospravedlnili, ani nepožiadali odročiť pojednávanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Zo spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 39Er/2104/2010 súd zistil, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie navrhovateľa ako oprávneného na podklade exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava zo dňa 1.12.2009 sp. zn.: SR 20227/09 vydaného v prospech oprávneného proti povinnému K. M.I., nar. XX.X.XXXX, bola doručená tunajšiemu súdu dňa 9.12.2010 žiadosť súdneho exekútora O.. X. D. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 15538/10. Uznesením zo dňa 4.1.2011 č. k. 39Er/2104/2010-10, exekučný súd exekúciu zastavil v časti dojednaného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 221,03 eur od 19.7.2009 do zaplatenia, pretože dojednané zmenkové úroky priznané rozhodcovským rozsudkom sú v rozpore s dobrými mravmi a platným právom. Dňa 14.1.2011 vydal tunajší súd poverenie č. XXXX XXXXXX*, ktorým poveril súdneho exekútora O.. X. D. vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 221,03 eur spolu so zákonným úrokom 6 % ročne z dlžnej sumy od 2.10.2009 do zaplatenia, trovy konania 112,22 eur, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní a trovy exekúcie. Exekučné konanie na základe súdom vydaného poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi nie je doteraz skončené.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu (v znení účinnom do 31.12.2012), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 2, vety pred bodkočiarkou Exekučného poriadku, účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného (navrhovateľa) proti povinnej K. M., nar. XX.X.XXXX, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 39Er/2104/2010 bola žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava zo dňa 1.12.2009 sp. zn.: SR 20227/09 doručená tunajšiemu súdu dňa 9.12.2010. Okresný súd Bratislava II dňa 4.1.2011 vydal uznesenie, ktorým exekúciu zastavil v časti dojednaného zmenkového úroku. Dňa 14.1.2011 súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. XXXX XXXXXX*. Z uvedených skutkových okolností vyplýva, že súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 36 dňoch od podania žiadosti. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15-dňová lehota platí len v prípade, že súd nezistí rozpor exekučného titulu so zákonom. V tomto prípade súd zistil čiastočný rozpor exekučného titulu so zákonom v časti zmenkového úroku. Zákon nestanovuje žiadnu lehotu na rozhodnutie o zastavení exekučného konania v časti zmenkového úroku. Zákon rovnako nerieši, v akej lehote má súd rozhodnúť, keď zistí čiastočný rozpor exekučného titulu so zákonom. Navrhovateľ sa domáhal náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej ujmy resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postupom je podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prietahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. V zmysle súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Avšak právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, právoplatného rozhodnutie vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

alebo právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, súd má preto na základe § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. za to, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíva v nedodržaní zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyplýva, že 15-dňová lehota neplatí v prípade, že exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie rozhodcovských komisií. Rozhodnutím rozhodcovskej komisie sa rozumie aj rozhodcovský rozsudok, ako to potvrdzuje aj autentický výklad zákonodarcu, ktorý v tomto zmysle pozmenil znenie § 41 ods. 2 písm. d). Z uvedeného vyplýva, že nebol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, ktorým je existencia nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava II. V tomto konaní súd nebol viazaný 15-dňovou lehotou na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

K tvrdeniu navrhovateľa, že exekučný súd nelegálne postupoval, keď skúmal predložený exekučný titul, a to rozhodcovský rozsudok, súd poukazuje na to, že exekučný súd v exekučnom konaní nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Zákon v tomto ustanovení ale ukladá exekučnému súdu povinnosť vydať exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie až po vykonaní prieskumnej činnosti exekučného súdu, v rámci ktorej súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Znamená to, že postup exekučného súdu (prieskumná činnosť) ustanovený právnou normou, ktorou je v danom prípade Exekučný poriadok, bezprostredne predchádza a súvisí s rozhodovacou činnosťou exekučného súdu, ktorá sa prejaví v samotnom rozhodnutí vydaním poverenia na vykonanie exekúcie exekútorovi alebo zamietnutím žiadosti exekútora o udelenie poverenia v závislosti na výsledku prieskumnej činnosti exekučného súdu, ktorá predchádza vydaniu samotného rozhodnutia.

Z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho súdu Českej republiky (viď rozsudky NS SR sp. zn. 4Cdo 60/2003, sp. zn. 4Cdo 24/2004, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 129/1997), ktorých závery sú, podľa názoru súdu aplikovateľné aj na činnosť súdu (jeho úradný postup), činnosť súdu, ktorá sa prejaví v samotnom rozhodnutí, ako i vydanie samotného rozhodnutia, nie je možné subsumovať pod nesprávny úradný postup.

V danom prípade výsledkom prieskumnej činnosti príslušného exekučného súdu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 39Er 861/2012 bolo vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti dojednaného zmenkového úroku. Ak navrhovateľ namieta nesprávnosť právneho posudzovania otázky splnenia predpokladov a podmienok na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom v jeho prieskumnej činnosti, vylučuje tým možnosť označiť tento postup za nesprávny na účely zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právne posúdenie exekučného súdu, ku ktorému dospel v rámci prieskumnej činnosti, sa totiž premietlo v samotnom rozhodnutí, ktorým rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti dojednaného zmenkového úroku. Žaloba navrhovateľa na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, založená aj na namietanom nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v nesprávnom právnom posúdení otázky splnenia predpokladov a podmienok na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom v jeho prieskumnej činnosti, je teda podaná na súd nedôvodne. Z tohto dôvodu a z dôvodu neexistencie nesprávneho úradného postupu súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Pre úplnosť súd dodáva, že pokiaľ ide o existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ako druhého predpokladu vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súd dospel k záveru, že navrhovateľ ich existenciu v konaní nepreukázal. Čo sa týka náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou navrhovateľa vykonávanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je navrhovateľ povinný preukázať. Navrhovateľ nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik majetkovej škody, ani jej prípadnú výšku. Škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému

súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Súd zastáva názor, že paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou. V tomto prípade ide iba o jednostranné, žiadnymi dôkazmi nepodložené tvrdenia navrhovateľa. Pokiaľ ide o argument navrhovateľa, že z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, preukazujúce škodu spočívajúcu v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdavkoch a nákladoch spojených so stratou času zamestnanca, mal súd za to, že od začatia konania mal navrhovateľ dosť času a príležitostí na predloženie predmetných dôkazov, aj inou ako korešpondenčnou cestou. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažuje navrhovateľa, ktorý na preukázanie vzniku škody žalobca nepredložil v konaní žiaden dôkaz, okrem svojho tvrdenia. Nakoľko navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal vznik škody, súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol.

Okrem náhrady majetkovej ujmy sa navrhovateľ taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože podľa navrhovateľa samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká len v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu má navrhovateľ povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Navrhovateľ tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia navrhovateľ žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe nekonkrétnych tvrdení navrhovateľa, ktorý nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Čo sa týka tvrdenia navrhovateľa, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že navrhovateľ nevyužil svoju zákonnú možnosť podať sťažnosť na prípadné prietahy. Okrem toho s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011 má súd za to, že nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou nepríjemnou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu daná priama príčinná súvislosť.

Nemajetková ujma nie je závislá len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností konkrétneho prípadu. Zo strany súdu pri rozhodovaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie potrebná dôkladnejšia analýza skutkového stavu a komplexnejšie právne zhodnotenie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo mohlo mať za následok nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia. S poukazom na uvedené má súd za to, že by bolo nepríjemné a neúčelné, aby bola navrhovateľovi, ktorý v spotrebiteľskej zmluve použil zmluvnú podmienku odporujúcu dobrým mravom, priznaná nemajetková ujma v peniazoch. Súd zastáva názor, že nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia v tejto exekučnej veci, nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že navrhovateľ nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za obdobie, ktoré uplynulo od

doručenia žiadosti o udelenie poverenia do vydania poverenia, došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval navrhovateľ v návrhu. Je neprípustné, aby navrhovateľ prenášal podnikateľské riziko v podobe zániku alebo insolvenčie povinného na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj navrhovateľovu podnikateľskú aktivitu. Navrhovateľ poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, preto mu musí byť jasné, že existuje riziko insolvenčie povinného, a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž. Vzhľadom na dĺžku času, ktorá ubehla od uplynutia 15-dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia súdu a na ostatné okolnosti daného prípadu, je dostatočným zadosťučinením pre navrhovateľa konštatovanie porušenia jeho práva.

Súd nepovažuje za správny ani názor navrhovateľa, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

Poukazovanie navrhovateľa na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom tento súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov patrí výlučne do právomoci Ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prietah v konaní, sa nevedlo (navrhovateľ to ani netvrdil ani nepreukázal. Aj keby sa potvrdilo porušenie základných práv navrhovateľa i v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, ktorým je existencia priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom majetkovej a nemajetkovej ujmy. Aj v prípade, že by navrhovateľ vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, navrhovateľ nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak. Navrhovateľ nepreukázal, že v prípade dodržania zákonnej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie by došlo priamo úmerne k skoršiemu vymoženiu pohľadávky a skoršiemu skončeniu exekučného konania.

Z uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov vyplýva, že navrhovateľ nepreukázal splnenie všetkých zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Čo sa týka odporcom vnesenej námietky premlčania, súd zastáva názor, že táto bola neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody resp. nemajetkovej ujmy u žalobcu najskôr po uplynutí 15-dňovej lehoty odo dňa doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (9.12.2010), teda dňa 24.12.2010. Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (počas predbežného prerokovania nároku neplynú premlčacia lehota) boli doručené odporcovi podľa jeho vyjadrenia dňa 23.04.2012. Návrh na začatie konania bol doručený súdu dňa 27.09.2012, teda pred uplynutím 3-ročnej premlčacej lehoty.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Nakoľko úspešnému odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu náhradu proti navrhovateľovi, ktorý nemal vo veci úspech, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).